

8. søndag i treenighetstiden

Prekentekest: Mark 12,28–34 Det dobbelte kjærlighetsbudet

LESETEKSTER

Jos 22,1–6

Rubens, Gads og halvparten av Manasses stamme hadde bedt om å få slå seg ned på østsiden av Jordan. Moses hadde gitt dem lov til det på betingelse av at de først hjalp brødrene sine til å underlegge seg vestsiden av Jordan. Det hadde de gjort, og derfor lot Josva dem nå dra hjem.

Fil 1,9–11

Paulus takker Gud for de troende i Filippi som har stått med ham i tjenesten for evangeliet. Nå ber han om at deres kjærlighet må modnes, så de forstår å prioritere rett og leve til Guds ære og til velsignelse for omgivelsene.

Det største budet i loven

Jesus er i Jerusalem i dagene før han skal lide og dø. Både fariseerne og saddukeerne har oppsøkt ham og forsøkt å fange ham gjennom intrikate spørsmål, men Jesus har svart slik at de er blitt tause. Da er det en skriftlærd som tar kontakt med ham og spør om hvilket bud som er det største i loven. Den skriftlærde synes seriøs i motsetning til de som bare var ute etter å ta Jesus.

Jesus svarer ham med å sitere det dobbelte kjærlighetsbudet om å elske Gud over alt og nesten som seg selv. Den skriftlærde sier seg enig og bekrefter Jesu svar. Jesus ser et åpent sinn og sier til ham: Du er ikke langt borte fra Guds rike. Den skriftlærde har forstått hva loven handler om.

Hva loven er

Loven er ikke først og fremst en lang rekke regler, men konkretisering av det som er viktigere enn noe annet: Kjærligheten til Gud. Det er skaperen og forløseren som har gitt Israel loven. Ved inngangen til De ti bud lyder det: «Jeg er Herren din Gud som førte deg ut av Egypt, ut av slavehuset» (2 Mos 20,2).

Lovens grunnlag er Guds uforskyldte kjærlighet til slavefolket, bekreftet i hans utfrielse av dem. Han har skapt dem, og nå også forløst dem. Som svar på det, kalles de til å gi ham sin kjærlighet.

Livet i Ånden

Den gamle pakt avslører at verken de eller vi er i stand til å elske Gud over alt. Vår syndige natur hindrer oss i å holde loven. Men det vi ikke makter, har Gud gjort mulig i Kristus, Rom 8,3–4. Han har oppfylt loven i vårt sted, båret vår skyld og forløst oss fra synden, døden og djevelen. Og han har nyskapt oss og tatt bolig i oss ved Ånden. Slik oppfylles loven ikke *av* oss, men *i* oss når vi

lever det nye liv i Ånden. Ånden skaper sin frukt som er nettopp det loven krever, Gal 5,22.

Åndens frukt viser seg i møte med nesten. Der møter Gud oss konkret. Å elske Gud er uløselig knyttet til det å elske sin neste. «Den som sier: 'Jeg elsker Gud', men likevel hater sin bror, er en løgner. For den som ikke elsker sin bror som han har sett, kan ikke elske Gud som han ikke har sett» (1 Joh 4,20). I lignelsen om dommen, i Matt 25,31–46, gjør Jesus det klart at det er i møtet med nesten vi avslører vår kjærlighet til Gud: «Det dere gjorde mot ett av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg» (Matt 25,40). Der kjærligheten til Gud mangler, blir det synlig i møte med menneskene omkring oss. «Det dere ikke gjorde mot én av disse minste, har dere heller ikke gjort mot meg» (Matt 25,45).

TIL SAMTALE OG REFLEKSJON

- Hvordan blir Guds kjærlighet til oss åpenbar?
- Hvordan viser Jesu kjærlighet til Faderen seg?
- Hva innebærer det å elske Gud over alt?
- Gud møter oss i vår neste. Hvordan blir kjærligheten til Gud synlig der?
- Hva sier lignelsen om den barmhjertige samaritan om nestekjærlighet?

DAGENS BØNN

Barmhjertige Gud, du som har elsket oss så høyt at du sendte din Sønn til soning for våre synder, vi ber deg: Lær oss å elske deg over alle ting og vår neste som oss selv, så vi viser vår kjærlighet i handling mot alle dem som du sender i vår vei og som trenger hjelp og omsorg, ved din Sønn, Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet og til evighet.

(Gudstjenestebok for Den norske kirke, Verbum, 1992)

9. søndag i treenighetstiden

Prekentekest: Luk 6,36–42 Flisen i din brors øye og bjelken i ditt eget

LESETEKSTER

1 Mos 4,8–15

Kain illustrerer mennesket som unndrar seg ansvaret for sin neste. Han nekter for å ha tatt livet av broren og avviser at han har noe ansvar for ham. Gud godtar ikke dette svaret. Kain forbannes bort fra åkerjorden til en tilværelse som fredløs og flyktning, merket for alltid.

Rom 14,10–13

I dag avviser mange at det venter en dom, men Bibelen slår det ettertrykkelig fast. Enhver av oss skal en dag gjøre regnskap for sitt liv, og da vil vi ha mer enn nok med oss selv. Derfor er vi ikke satt til å dømme hverandre, men kalt til å hjelpe våre trossøsken til å leve i Guds nåde.

Døm ikke

Jesus underviser disiplene om hva det betyr å følge ham. Gud er deres Far, og han er barmhjertig mot dem, Luk 6,36. Nå kalles de til å møte mennesker med den samme barmhjertigheten. I stedet for å opptre som dommere skal de møte dem med raushet.

Dommen hører Herren til. Så altfor lett opptre vi som dommere overfor våre omgivelser. Da trer vi inn på Guds område, og der har ikke vi noe å gjøre. Det betyr ikke at vi skal være naive i møte med mennesker. Men grunnleggende skal vi møte dem med åpent sinn, og huske at den endelige dommen ligger i Guds hånd.

Gi, så skal dere få

Jesus har gitt disiplene Guds rike for intet, og de eier all den rikdommen som tilhører dette riket. Dag for dag sørger Gud for dem. Derfor trenger de ikke å beholde Guds gaver for seg selv. De kan dele dem med omgivelsene sine. En av lovene i Guds rike er nemlig at den som gir, han får. Jo mer vi gir, desto mer får vi.

Vi blir så lett opptatt av å samle til oss selv. Disippelen vet at det han har er lån, og at han er satt til å være Guds forvalter. Gud deler ut rikelig til både onde og gode, Matt 5,45. Som hans barn er vi kalt til å gjøre det samme. Et påholdent og karrig sinn føder ikke velsignelse. Paulus sier det slik: «Den som sår sparsomt, skal høste sparsomt, og den som sår med velsignelse, skal høste med velsignelse» (2 Kor 9,6). Gud vil at hans raushet skal avspeile seg i vår forvaltning.

Det handler om å se

En av syndens følger er at vi er blinde i forhold til vår neste. Så altfor lett kritiserer vi de andre og lar oss engasjere av deres feil. Janteloven får bestemme vårt syn på dem. Dens første bud er jo som kjent: «Du skal ikke tro at du er noe.» Men hvordan kan en som selv er blind, hjelpe

andre til å se? Derfor formaner Jesus oss i lignelsen om bjelken og splinten til å fjerne selvrettferdighetens og selvgodhetens bjelke fra våre egne øyne. Først da blir vi i stand til å hjelpe andre med de flisene deres øyne måtte ha.

Jesus er den store øyenlege som vil hjelpe oss til å se. Han gjør det ved å åpne våre øyne for egne synder og hjelpe oss inn i hans kjærlighets lys. Den som er mye tilgitt, elsker mye, Luk 7,47. Når vi lever rikt i Guds nåde, vil det prege oss i møtet med menneskene som omgir oss. I stedet for å dømme og fordømme blir vi gode hjelpere som i forbønn og omsorg hjelper andre til Jesus.

TIL SAMTALE OG REFLEKSJON

- Hva er forskjellen på å dømme og å bedømme?
- Merkes det på vår givertjeneste og vårt hverdagsliv at vi har en rik Far?
- Hva opplever våre omgivelser i sitt møte med oss: Dom eller raushet?
- Hva er bjelken i ditt øye?
- Når blir vi i stand til å hjelpe andre med flisen de måtte ha i øyet?

DAGENS BØNN

Evige, allmektige Gud, du som er en rettferdig og barmhjertig dommer, fri oss fra dømmesyke og smålighet, så vi bærer over med hverandre i kjærlighet. Vi oss hvordan vi kan hjelpe hverandre fram mot den dagen da vi alle skal avlegge regnskap for vårt liv, ved din Sønn, Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet og til evighet.

(Gudstjenestebok for Den norske kirke, Verbum, 1992)